

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersyteckiej w 2017 roku

Rok 2017 przyniósł zmiany personalne i organizacyjne w funkcjonowaniu Biblioteki Uniwersyteckiej (BU), spośród których największe znaczenie miała zmiana na stanowisku dyrektora. Decyzją Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza funkcję tę – po 25 latach – przestał pełnić dr hab. Artur Jazdon. Z dniem 3 lipca Rektor UAM powołał na stanowisko Dyrektora BU dr Małgorzatę Dąbrowicz.

Dążąc do optymalizacji zarządzania i spłaszczenia struktury organizacyjnej BU, a dzięki temu – do zwiększenia stopnia elastyczności działania Biblioteki oraz usprawnienia komunikacji wewnętrznej i przepływu informacji, zrezygnowano z utrzymywania wyodrębnionych w strukturze stanowisk zastępców dyrektora, którym podlegały wskazane oddziały (tzw. piony). Ustanowiono bezpośrednią zależność służbową wszystkich kierowników od dyrektora, decydując się na powierzenie im większej odpowiedzialności za funkcjonowanie oddziałów i obdarzenie ich stosowną do tego autonomią. Jako zastępców dyrektora wskazano dwie osoby z grona kadry kierowniczej, określając jednocześnie ich uprawnienia i zakresy zadań. Zgodnie ze Statutem UAM w skład dyrekcji wchodzi także zastępca dyrektora ds. bibliotek wydziałowych.

W strukturze organizacyjnej BU na koniec 2017 roku funkcjonowało 10 komórek organizacyjnych (oddziałów). Niektóre z nich podzielone są na sekcje bądź posiadają specjalistyczne pracownice. Mamy jednak świadomość, że nie jest to ostateczny kształt struktury: wraz ze zmieniającymi się uwarunkowaniami, zadaniami czekającymi nas w związku z potrzebami środowiska uczelnianego, wymianą pokoleniową czy postępowaniem technologicznym, Biblioteka będzie musiała się zmieniać, dostosowywać do swej przeobrażającej się roli oraz elastycznie i kreatywnie reagować na pojawiające się szanse, zagrożenia czy wyzwania. Niezależnie od formalnej struktury organizacyjnej, w roku sprawozdawczym funkcjonowało w BU także 12 zespołów zadaniowych powołanych do realizacji określonych celów i rozwiązywania bieżących problemów (Zarządzenie wewnętrzne Dyrektora BU nr 1/2017 z 29 marca 2017 roku).

Na działalność Biblioteki znaczący wpływ miały przyznane środki finansowe. W roku sprawozdawczym nadal obowiązywały – niezbyt dla nas korzystne – zasady przyjęte przed trzema laty, w myśl których na budżet BU jako jednostki ogólnouczelnianej składają się poszczególne wydziały. Bez wątplenia uzależnienie wysokości budżetu Biblioteki od „składek” jednostek podstawowych odbiło się niekorzystnie na jej kondycji finansowej. Szczególnie widoczne jest to w obszarze gromadzenia zbiorów, które stanowi jedno z naszych podstawowych zadań oraz wydaje się niezwykle istotne dla rozwoju nauki i badań, a także prowadzonego na uczelni procesu dydaktycznego. Niestety, jedno z najwyższych w kraju (jeszcze kilka lat temu) biblioteczne środki na zakup książek, czasopism, wydawnictw elektronicznych i zbiorów specjalnych, gwałtownie zmalały, a Biblioteka rokrocznie podejmuje starania o jak najmniejszą redukcję w tym zakresie.

Ogólna sytuacja finansowa odbija się niekorzystnie na kolejnym obszarze działalności BU, również uznawanym za jej podstawowe zadanie. Jest nim – obok gromadzenia i udostępniania – przechowywanie zbiorów oraz ich należyta ochrona. Od wielu lat zmniejsza się przestrzeń magazynowa Biblioteki i nadal brakuje systemowego rozwiązania tego problemu. Pojawiające się propozycje (jak np. zastępcze magazyny w lokalizacjach zewnętrznych) i inne podejmowane działania (porządkowanie zasobu, intensywna selekcja zbiorów) rozwiązują problem jedynie doraźnie. Sytuacji nie ułatwiają trwające od lat ciągłe przemieszczenia zbiorów, szczególnie w miejsca nieprzystosowane do ich przechowywania, z czym wiąże się niszczenie księgozbioru i narażanie go na różne szkody.

Wydaje się, że w dłuższej perspektywie jedynym rozsądnym, strategicznym rozwiązaniem jest budowa nowego magazynu bibliotecznego, bez którego Biblioteka nie będzie w stanie spełniać swoich funkcji i zadań.

Fundusze przekładają się ponadto na przeprowadzanie remontów, dbałość o techniczny stan gmachu Biblioteki (szczególnie jego zabytkowej części), a także kwestie związane z bezpieczeństwem (ludzi i zbiorów) oraz infrastrukturą informatyczną. BU posiada przestarzałą sieć informatyczną, stare kable i zbyt mało gniazd sieciowych. Problemem jest także przestarzały technicznie i w coraz większym stopniu narażony na awarie system zabezpieczeń (przeciwpożarowy, antywłamaniowy: alarmy, kamery i inne urządzenia monitorujące). Jednocześnie jakiegokolwiek zmiany polepszenia sytuacji wymagają zbyt dużych, jak na nasze możliwości, nakładów finansowych. W miarę możliwości starano się jednak podejmować prace remontowo-inwestycyjne, przeprowadzać drobne remonty, sukcesywnie wymieniać stare komputery i inne niezbędne sprzęty.

Niewątpliwie słabością BU (i całego systemu bibliotecznego-informacyjnego UAM) pozostaje system Horizon, którego funkcjonalność, w porównaniu z dostępnymi na rynku systemami nowej generacji, jest mocno ograniczona i mało perspektywiczna. Podejmowane od kilku lat działania na szerszą skalę mające na celu pozyskanie środków na zakup i implementację nowego systemu nie przyniosły – jak dotąd – spodziewanych rezultatów. UAM pozostaje członkiem Konsorcjum Bibliotek Naukowych, w ramach którego w 2017 roku prowadzone były rozmowy z przedstawicielami MNiSW na temat zakupu systemu nowej generacji dla zrzeszonych w Konsorcjum uczelni i instytutów PAN. Biblioteki konsorcyjne współpracowały także z Biblioteką Narodową przy przygotowaniu specyfikacji do przetargu na zakup nowego oprogramowania w ramach realizacji przez BN projektu „E-usługa Omnis”. Na poziomie lokalnym aktywnie współpracowano z Poznańską Fundacją Bibliotek Naukowych, starając się zwiększyć efektywność działania posiadanego systemu Horizon, który jednak na dłuższą metę i wraz z rozwojem zadań nie będzie w stanie spełnić naszych oczekiwań, a z pewnością uniemożliwi nam rozwój. Pozyskanie dla UAM działającego w chmurze systemu bibliotecznego nowej generacji, integrującego wszystkie procesy biblioteczne w skali całej uczelni, to zadanie, które musi być podjęte, jeśli zależy nam na dalszym rozwijaniu elektronicznego dostępu do zasobów i usług oraz sprawnym funkcjonowaniu i unowocześnianiu naszych bibliotek.

Mimo tych ograniczeń i trudności Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu pozostała jedną z czołowych księżnic w Polsce. Jako największa biblioteka naukowa w Polsce północno-zachodniej jest liderem w środowisku lokalnym i regionie, ma także silną i ugruntowaną pozycję w kraju. Zawdzięcza ją zarówno swoim cennym, przez lata gromadzonym zbiorom, jak i wprowadzanym innowacyjnym usługom, bieżącemu śledzeniu zmian w bibliotekarstwie światowym, bibliometrii czy naukometrii oraz, w miarę możliwości, podążaniem za nimi, a także ludziami.

Jeśli chodzi o zbiory, Bibliotekę Uniwersytecką przede wszystkim nobilituje posiadanie (od 2016 roku) Narodowego Zasobu Bibliotecznego (NZB), który tworzy kolekcja 45 kodeksów średniowiecznych. Zgodnie Rozporządzeniem MKiDN z dnia 4 lipca 2012 roku, do NZB zaliczane są zbiory mające wyjątkową wartość i znaczenie dla dziedzictwa narodowego, które są unikatowe, mają dużą wartość historyczną, naukową, kulturalną lub artystyczną – i w związku z tym podlegają szczególnej ochronie. Biblioteka Uniwersytecka jest jedną z 9 bibliotek o takim statusie w Polsce, w tym (poza Biblioteką Jagiellońską) jedyną biblioteką uczelnianą, co należy uznać za niewątpliwą sukces. Planowane jest rozszerzenie NZB o kolejne cenne i unikatowe obiekty oraz kolekcje.

Oprócz kolekcji historycznych, gromadzenia zasobów tradycyjnych, w tym zbiorów specjalnych, Biblioteka pozyskuje i organizuje dostępy do elektronicznych źródeł informacji. Zapewnia szereg innowacyjnych usług ułatwiających korzystanie z jej zasobów. Na uwagę zasługuje utworzone w BU (pierwsze w Polsce) repozytorium instytucjonalne AMUR, a także platforma

czasopism elektronicznych PRESSto. W roku sprawozdawczym nadal rozwijano obie platformy, stosując odpowiednie mechanizmy w celu zwiększenia widoczności posiadawionych na nich zasobów.

Na szczeblu ogólnopolskim Biblioteka Uniwersytecka (od 13 lat) współpracuje z Centrum NUKAT, uczestnicząc we współtworzeniu katalogu centralnego NUKAT (Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny). Obecnie jest on tworzony przez blisko 160 bibliotek z całej Polski. W czołówce najczęściej katalogujących instytucji bibliotecznych znajdują się te, które wprowadzają ponad 10 tys. rekordów rocznie. W 2017 roku BU znalazła się w tym gronie, wprowadzając 12.872 rekordy i zajmując tym samym piąte miejsce. Na gruncie regionalnym ceną inicjatywą środowiskową jest wciąż intensywnie rozwijana Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa.

Naszym atutem są jednak przede wszystkim ludzie, chlubimy się bowiem najliczniejszą w Polsce grupą bibliotekarzy dyplomowanych. Oznacza to, że nie tylko posiadamy znakomitą pod względem kompetencji kadrę biblioteczną, ale też prowadzimy działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną. Pracownicy BU są autorami publikacji, uczestniczą w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych, seminariach i warsztatach, jak również są organizatorami wydarzeń, szkoleń, konferencji i innego rodzaju spotkań o charakterze naukowym bądź popularyzatorskim. Z sukcesem zdobywają granty dla Uczelni, zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z innymi jednostkami UAM.

Reasumując, rok sprawozdawczy, przede wszystkim z uwagi na zmiany wewnątrzorganizacyjne, ale także nagromadzenie się różnych od lat nierozwiązanych problemów, nie należał do najłatwiejszych. Biblioteka funkcjonowała jednak nieprzerwanie i zrobiono wszystko, aby użytkownicy nie odczuli ewentualnych wewnętrznych zawirowań. Warto podkreślić, że budowana od lat pozycja i ranga Biblioteki w środowisku są jej niewątpliwym atutem. Postanowiono jednak nieco zmodyfikować założenia i dotychczasowe kierunki rozwoju Biblioteki, zachowując większą równowagę pomiędzy tzw. działalnością kulturotwórczą i otwieraniem się na szerokie rzesze czytelników a naukowością i zwracaniem uwagi przede wszystkim (choć nie wyłącznie) na społeczność akademicką, naszą docelową grupę użytkowników. W dalszym ciągu bliskie jest nam realizowanie trzeciej – społecznej – misji Uniwersytetu, co zresztą, wobec zmieniającego się oblicza oraz funkcji współczesnych bibliotek naukowych, jest naturalne i poniekąd nieuniknione. Chcemy jednak w jeszcze większym stopniu przyczynić się do zaspokajania potrzeb i oczekiwań pracowników naukowych, doktorantów i studentów UAM, wspomagając realizowany na uczelni proces naukowo-badawczy oraz prowadzoną działalność dydaktyczną. Zależy nam, aby stać się realnym wsparciem dla naukowców, rozwijać szkolenia, podejmować inicjatywy biblio- czy naukometryczne. Jednym z wyzwań będzie zatem również kontynuacja zainicjowanych już w roku sprawozdawczym działań na rzecz pozyskania dla Uniwersytetu nowoczesnego i efektywnego systemu zarządzania nauką (celem ewidencjonowania i archiwizowania dorobku pracowników naukowych oraz zwiększania ich widoczności i cytowalności).

I. ORGANIZACJA I SPRAWY KADROWE

1. Struktura organizacyjna Biblioteki Uniwersyteckiej w okresie sprawozdawczym uległa zmianie, zgodnie z Zarządzeniem nr 148/2017/2018 Rektora UAM z dnia 31 października 2017 roku, w myśl którego:

- w ramach Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów utworzono Sekcję Wydawnictw Zwartych (z połączenia Sekcji Egzemplarza Obowiązkowego i Sekcji Kupna);

- zmieniono nazwę Oddziału Innowacji i Wdrożeń na Oddział Informatyzacji, modyfikując jego zakres zadań i odpowiedzialności oraz obsadę personalną (poprzez włączenie 3 informatyków, pracujących dotąd w rozproszeniu – w 3 różnych działach bibliotecznych);
- w Oddziale Udostępniania ustalono następującą strukturę wewnętrzną: Sekcja Czyteln, Sekcja Wypożyczalni Miejskowej i Sekcja Wypożyczalni Międzybibliotecznej;
- utworzono Oddział Magazynowania i Ochrony Zbiorów (poprzez wyodrębnienie go z Oddziału Udostępniania) z następującą strukturą wewnętrzną: Sekcja Realizacji i Pracownia Restauracji Książki.

W drugiej połowie 2017 roku – kierując się względami merytorycznymi oraz potrzebami Biblioteki, a także uwzględniając potencjał i aspiracje pracowników – dokonano przesunięć (bądź oddelegowania) kilku osób do pracy w innych niż dotychczas jednostkach organizacyjnych BU.

2. **Rada Biblioteczna** odbyła 3 posiedzenia, opiniując sprawozdania roczne (BU i bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego UAM) oraz omawiając sprawy bieżące, w tym (na nadzwyczajnym posiedzeniu – 22 czerwca 2017 roku) zmianę na stanowisku Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej.

3. W pierwszej połowie 2017 p.o. Dyrektora dr hab. Artur Jazdon znowelizował 4 **zarządzenia wewnętrzne** – w sprawie: powołania zespołów zadaniowych, polityki zarządzania zasobami w systemie biblioteczno-informacyjnym UAM, zasad i trybu prowadzenia selekcji retrospektywnej z księgozbioru głównego, celu i zasad działania Zespołu bibliotekarzy dziedzinowych.

Dyrektor dr Małgorzata Dąbrowicz wydała zarządzenie wewnętrzne w sprawie modyfikacji procedury drogi opracowania książki oraz jeden komunikat.

4. **Stan etatowy** Biblioteki Uniwersyteckiej na koniec 2017 roku wyniósł 182,75 etatów, na których – we wszystkich grupach pracowniczych – zatrudnione były 183 (2016 – 182) osoby: 126 kobiet (69%) i 57 mężczyzn (31%).

Wykorzystanie etatów:

Grupa pracownicza	Liczba etatów	
	2016	2017
Bibliotekarze dyplomowani	24	26
Pracownicy biblioteczni	120,75	119
Pracownicy inżynieryjno-techniczni	5	6
Pracownicy administracji	5	5
Pracownicy obsługi	26,75	26,75
RAZEM	181,50	182,75

Fluktuacja kadr w okresie sprawozdawczym przedstawiała się następująco:

- do grupy bibliotekarzy dyplomowanych awansowały 3 osoby (jedna osoba z tej grupy otrzymała wypowiedzenie umowy o pracę);
- 6 pracowników bibliotecznych przeszło na emeryturę;
- zatrudniono 3 osoby;
- zatrudniono 3 osoby na umowę zastępstwo;

- łącznie 8 pracowników przebywało na różnego rodzaju urloпах: macierzyńskim, rodzicielskim, wychowawczym, bezpłatnym, naukowym.

5. Struktura wykształcenia kadry nie zmieniła się zasadniczo w stosunku do roku ubiegłego:

Wykształcenie	2016		2017	
	Liczba osób	Udział %	Liczba osób	Udział %
wyższe	122	67,0	123	67,2
średnie biblioteczne	4	2,2	4	2,2
średnie	21	11,5	21	11,5
zasadnicze	24	13,2	24	13,1
podstawowe	11	6,1	11	6,0
RAZEM	182	100	183	100

W grupie 123 osób posiadających wykształcenie wyższe 2 osoby mają stopień naukowy doktora habilitowanego, a 7 – stopień doktora.

- 6. Absencja** ogólnie wyniosła 25,6 (2016 – 21,7) dnia na osobę, co wskazuje na wzrost w stosunku do roku poprzedniego. O 555 dni zwiększyła się absencja chorobowa, o 286 dni – wynikająca z urloпów macierzyńskich/rodzicielskich, zmalała natomiast (o 119) liczba dni nieobecności spowodowanych urloпami wychowawczymi.
- 7. Awanse stanowiskowe** objęły 23 osoby: 4 bibliotekarzy dyplomowanych, 9 pracowników bibliotecznych, 2 pracowników administracji i 1 informatyka. **Regulacje uposażeń** (podwyżki) dotyczyły 7 pracowników: 5 kustoszy ze stażem pracy powyżej 30 i 35 lat, wieloletniego pracownika obsługi oraz starszego kustosa dyplomowanego (w związku z habilitacją).
- 8. Średnia płaca** brutto (bez premii regulaminowej) w poszczególnych grupach pracowniczych na koniec 2017 roku przedstawiała się następująco:

Grupa pracownicza	Średnia płaca zasadnicza (w zł)		Zmiany w %
	2016	2017	
Bibliotekarze dyplomowani	4.164,79	4.239,42	+ 1,8
Pracownicy biblioteczni	2.598,32	2.600,38	+ 0,1
Pracownicy inżynieryjno-techniczni, w tym informatycy	3.626,40	3.857,50	+ 6,4
Pracownicy administracji	2.762,00	2.885,00	+ 4,5
Pracownicy obsługi	1.774,17	1.842,07	+ 3,8

W roku sprawozdawczym została zniesiona kategoryzacja zaszeregowania związana z ustalonymi stawkami wynagrodzeń pracowników UAM.

9. Wszyscy pracownicy otrzymali:

- w lipcu i sierpniu z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych UAM dofinansowanie kosztów wypoczynku indywidualnego pracownika oraz ewentualnie jego dzieci, w wysokości zależnej od dochodów przypadających na członka rodziny;
- w grudniu dofinansowanie wypoczynku świąteczno-zimowego, w wysokości zależnej od dochodów przypadających na członka rodziny.

Zainteresowani pracownicy, składając oświadczenia o dochodach na członka rodziny, otrzymali legitymacje PKP uprawniające do 50% zniżki przy zakupie biletów kolejowych,

po odprowadzeniu podatku dochodowego od osób fizycznych (od wartości dofinansowania wykupu ulgi).

10. Nagrody z okazji inauguracji roku akademickiego (III stopnia, w wysokości 1.000 zł) otrzymało 40 osób ze wszystkich grup pracowniczych.

11. Roczne wynagrodzenie motywacyjne otrzymało łącznie 37 osób, w tym: 5 osób w grupie bibliotekarzy dyplomowanych, 27 osób spośród pracowników bibliotecznych, inżyniersko-technicznych i administracyjnych oraz 5 pracowników obsługi.

II. FINANSE

1. Budżet Biblioteki Uniwersyteckiej wyniósł 14.174.867 zł (2016 – 13.899.900 zł), był on więc nieco wyższy od środków roku poprzedniego. Stanowił 1,97% (2016 – 2,06%; 2015 – 2,10%; 2014 – 2,30%) budżetu uczelni. Ponadto jednostka zadeklarowała do wydatkowania dochody własne w wysokości 499.644 zł (2016 – 578.640 zł).

Ogółem koszty funkcjonowania Biblioteki wyniosły **13.579.806 zł**, czyli wykonano plan w 96%, co wskazuje na utrzymanie wysokiej dyscypliny finansowej.

2. Szczegółowe koszty funkcjonowania jednostki (w zł) w roku sprawozdawczym wyniosły:

Nazwa kosztu	Wykorzystanie 2017			
	Budżet BU	%	Dochody własne BU	%
Wynagrodzenia z pochodnymi	9.719,009	94,55	55.319	77,06
Wydatki rzeczowe	1.597.464	98,94	348.811	95,17
Koszty utrzymania powierzchni	2.211.088	99,31	-	-
Amortyzacja	52.245	100,00	-	-
Narzut 14%	-	-	55.954	-
RAZEM	13.579.806	95,80	460.084	92,08

3. Starano się intensyfikować działania na rzecz odpłatnego świadczenia usług oraz sprzedaży wydawnictw własnych.

Pozyskano **491.474,16 zł** (2016 – 599.216,66 zł), tj. 3,62% (2016 – 4,31%) w stosunku do wykorzystanej dotacji budżetowej, w tym:

Źródło wpływu dochodów własnych	Kwota brutto (w zł)
Oplaty za nieterminowy zwrot książek	217.765,49
Zapisy, aktywacja kont bibliotecznych (wypożyczalnia i czytelnie)	69.256,70
Usługa Zamów kopię	14.983,93
Usługi Wypożyczalni Międzybibliotecznej	1.314,91
Sprzedaż wydawnictw	1.653,16
Oddział Digitalizacji	13.424,21
Pracownia Restauracji Książki	44.609,49
Oplaty za publikowanie materiałów bibliotecznych	1.300,00
Wynajem powierzchni	246,00
Pozostałe	4.699,25
RAZEM	369.256,14
Środki niewykorzystane z 2016 roku	122.221,02
ŁĄCZNIE	491.474,16

Środki uzyskane z dochodów własnych przeznaczono przede wszystkim na gromadzenie (księgozbiory, zbiory specjalne), a także na zakup wyposażenia, drobne remonty oraz opłacenie realizowanych zadań dodatkowych.

Kwota 31.389,47 zł z została przeniesiona na 2018 rok.

4. Aplikowano o środki zewnętrzne, w ramach Działalności Upowszechniającej Naukę z MNiSW, składając wniosek o grant na zadanie pn. „Uzupełnienie Polskiej Bibliografii Wiedzy o Komiksie”. W roku sprawozdawczym realizowano grant na rozbudowę pełnotekstowego zasobu bazy danych platformy PRESSto o archiwalne numery czasopism wydawanych w UAM.

III. SPRAWY ADMINISTRACYJNO-GOSPODARCZE I TECHNICZNE

1. Przyjęto 37.002 (2016 – 36.940), a wysłano 5.618 (2016 – 7.123) przesyłek, za kwotę 53.173,25 zł (2016 – 59.388,00 zł), podejmując szereg działań na rzecz ograniczania ponoszonych kosztów. Dużą część korespondencji prowadzono drogą elektroniczną.
2. W roku sprawozdawczym zrealizowano m.in. następujące prace remontowo-inwestycyjne:
 - malowanie, wymiana oświetlenia, uzupełnienie wykładziny w nowym magazynie książek oraz wydzielenie pomieszczenia na szatnię dla pracowników (zgodnie z zaleceniami kontrolnymi Sanepidu);
 - osuszanie i ozonowanie poziomu „-1” w nowym magazynie książek oraz uzupełnienie tynków na ścianach;
 - uzupełniający montaż regałów w magazynie książek w pomieszczeniu pod wypożyczalnią;
 - adaptacja korytarzy w budynku byłego Collegium Historicum na magazyny książek.Ze środków własnych BU oraz siłami jej pracowników prowadzono drobne remonty, w tym modernizację instalacji elektrycznej, usuwano pojawiające się awarie instalacji czy sprzętu, wykonywano konieczne prace serwisowe i konserwacyjne.
3. W dalszym ciągu, z uwagi na ograniczenia finansowe, nie zrealizowano takich niezbędnych prac remontowych, jak wymiana instalacji centralnego ogrzewania czy remont łącznika międzymagazynowego. Wyzwaniem pozostaje także przestarzały system zabezpieczeń (przeciwpożarowy, antywłamaniowy, kamery itd.).
4. Wszystkie zamówienia publiczne realizowane były zgodnie z zapisami Prawa o Zamówieniach Publicznych oraz wewnętrznym zarządzeniem Rektora UAM dot. trybu i zasad udzielania zamówień publicznych.

IV. GROMADZENIE ZBIORÓW

1. Wpływ ogólny oraz ilość materiałów skierowanych do zbiorów (w jedn.) przedstawia się następująco:

Rok	Wpływ ogółem	Wpływ do zbiorów
2012	159.070	67.856
2013	282.619	173.435
2014	309.805	204.183
2015	282.222	186.555
2016	316.206	196.713
2017	294.986	206.155

2. Wpływ ogólny według źródeł wpływu (w jedn.):

Źródło wpływu	2016	2017
Kupno	164.812	176.192
EO	92.796	92.202
Wymiana	1.290	1.126
Dary	6.573	6.910
Druki zbędne	50.735	18.556
RAZEM	316.206	294.986

3. Z ogólnego, niższego niż w roku ubiegłym, wpływu skierowano do zbiorów **206.155** (2016 – 196.713) jednostek (69,88%), co wskazuje, że – podobnie jak w roku 2016 (62,21%) – utrzymano wysoki poziom preselekcji, realizując w sposób prawidłowy przyjętą politykę gromadzenia zbiorów.

4. Do dalszego opracowania z poszczególnych źródeł wpływu skierowano:

Źródło wpływu	2016 (w jedn.)	2017 (w jedn.)	Udział % w wykonaniu 2016	Udział % w wykonaniu 2017
Kupno	163.177	174.729	82,95	84,75
EO	29.148	27.240	14,82	13,22
Wymiana	1.046	986	0,53	0,48
Dary	3.342	3.200	1,70	1,55
RAZEM	196.713	206.155	100	100

5. Najważniejsze ilościowo źródło wpływów w roku sprawozdawczym nadal stanowiły kupno i EO. Łącznie z tych dwóch źródeł wpływów, uznanych w polityce zarządzania zasobami za podstawowe, wpłynęło 97,97% (2016 – 97,77%) wszystkich nabytków. Odnotowano wyższe wpływy do zbiorów z kupna, do czego przyczynił się zakup dużej kolekcji książek elektronicznych. Po raz kolejny odnotowano spadek udziału wpływów z EO, utrzymując na wysokim poziomie ich selekcję: do zbiorów skierowano 29,54% (2016 – 31,41%) wpływów. Zmniejszył się nieznacznie wpływ z wymiany i z darów – łącznie z tych źródeł wpływów wprowadzono do zbiorów 2% (2016 – nieco ponad 2%) nabytków.

6. Łącznie na zakup książek tradycyjnych i zbiorów specjalnych przeznaczono kwotę **695.044,98 zł** (2016 – 694.940,33 zł; 2015 – 696.200,27 zł; 2014 – 842.053,97 zł; 2013 – 1.052.510,81 zł; 2012 – 1.408.392 zł), co wskazuje na utrzymujący się od trzech lat zbliżony poziom (gwałtowne spadki środków finansowych miały miejsce w latach wcześniejszych).

7. W ramach usługi „Zaproponuj kupno książki”, realizując zamówienia pracowników naukowych UAM, doktorantów, studentów oraz innych użytkowników Biblioteki, złożone za pomocą formularza na stronie www Biblioteki, zakupiono 520 (2016 – 459) książek za łączną

kwotę 83.589,23 zł (2016 – 80.490,27 zł). Ogólna liczba zakupionych publikacji zwiększyła się względem roku poprzedniego o 13%. Wliczając w to egzemplarze obowiązkowe i dary, pozyskano dla zamawiających **259 książek polskich i 375 zagranicznych**, co daje łączną liczbę **634** (2016 – 568) publikacji i oznacza wzrost o 12%.

8. Wpływ z **wymiany** zmalał w stosunku do kilku ostatnich lat. Wymianę prowadzono z 18 partnerami (w tym 17 bibliotek zagranicznych i jedna krajowa), co stanowi wynik porównywalny z ubiegłorocznym. Kontrahentom BU wysłano łącznie 705 (2016 – 888) jednostek, z których większość, bo 660 (2016 – 863), stanowiły publikacje zakupione na ten cel w Wydawnictwie Naukowym UAM. Przy wysyłce publikacji uwzględnia się fakt dostępu do nich w repozytorium AMUR czy na platformie PRESSto. Zmniejszanie wysyłki oznacza niższe koszty, ale też ogranicza w istotny sposób promocję dorobku pracowników UAM w świecie. Spośród otrzymanych od partnerów 1.126 (2016 – 1.290) jednostek do zbiorów skierowano ich 986 (2016 – 1.046), a więc 87,56% (2016 – 81,09%), co przy wielkościach z lat poprzednich (73,1% i 55,5%) wskazuje na zmniejszenie wpływu materiałów nieprofilowych.
9. Wpływ z **darów**, na kształtowanie którego mamy najmniejszą możliwość oddziaływania, wyniósł 6.910 (2016 – 6.573) jednostek, z czego do zbiorów skierowano ich 3.200 (2016 – 3.342), co stanowi 46,31% (2016 – 50,84%).
10. Wprowadzono do zbiorów następujące typy wydawnictw (w jedn.):

Typ wydawnictwa	2016	2017
ZBIORY DRUKOWANE		
Książki	19.475	19.694
Czasopisma	17.998	16.702
Zbiory specjalne	2.417	1.920
RAZEM Zasoby drukowane	39.890	38.316
ZASOBY ELEKTRONICZNE		
Książki	155.259	166.481
Czasopisma	244.407	236.694
Bazy danych	36	38
RAZEM Zasoby elektroniczne	399.702	403.213
ŁĄCZNIE	439.592	441.529

Powyższe dane ilustrują zmiany zachodzące w praktyce wydawniczej oraz bibliotecznej, tj. spadek udziału materiałów tradycyjnych przy równoczesnym wzroście zasobów elektronicznych.

11. Liczba wprowadzanych do zbiorów tytułów czasopism w wersji print zmniejszyła się w niewielkim stopniu w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła **2.541** (2016 – 2.549). Ze wszystkich źródeł wpływu wprowadzono do zbiorów **2.291 tytułów czasopism polskich i 250 zagranicznych** (2016 – odpowiednio: 2.341 i 208). Zapewniano również użytkownikom dostęp elektroniczny do 236.694 (2016 – 244.407) tytułów. Łącznie zatem, użytkownicy mogli korzystać z **239.235** (2016 – 246.956) **tytułów** czasopism. Spadek liczby tytułów e-czasopism w ofercie dotyczy tytułów dostępnych w bazach darmowych, czyli czasopism o niewielkiej wartości naukowej lub dostępnych w ograniczonym zakresie (wybrane roczniki, artykuły itp.).

12. Z budżetu BU na gromadzenie wydano kwotę **883.807,40 zł** (2016 – 856.852,38 zł), co stanowi ponad 3% wzrost w stosunku do wydatków ubiegłorocznych. Zestawienie wydatków (w zł) wygląda następująco:

Typ wydawnictw	2016	2017	Zmiany w %	Udział %	
				2016	2017
Książki	407.670,78	400.783,19	-1,71	47,58	45,35
Zbiory specjalne	287.269,55	294.261,79	+2,43	33,53	33,30
Czasopisma print	33.295,73	23.005,92	-30,91	3,88	2,60
E-czasopisma, e-booki, bazy danych	128.616,32	165.756,50	+28,88	15,01	18,75
ŁĄCZNIE	856.852,38	883.807,40	+3,14	100	100

13. Łącznie na gromadzenie wydano kwotę **3.153.378,73 zł** (2016 – 3.243.683,47 zł), czyli o 2,79% mniej niż w roku poprzednim. Wyszczególnienie wydatkowanych kwot (w zł) na zasoby tradycyjne i elektroniczne przedstawiono poniżej:

Rodzaj zasobów	2016			2017		
	BU	Wydziały	Ogółem	BU	Wydziały	Ogółem
Zasoby drukowane	728.236,06	443.813,63	1.172.049,69	718.050,90	455.374,30	1.173.425,20
Zasoby elektroniczne	128.616,32	1.943.017,46	2.071.633,78	165.756,50	1.814.197,03	1.979.953,53
RAZEM	856.852,38	2.386.831,09	3.243.683,47	883.807,40	2.269.571,33	3.153.378,73

14. W stosunku do roku ubiegłego zmniejszył się wpływ jednostek pierwotnych i wtórnych skierowanych do Sekcji Zagospodarowania Druków Zbędnych. Wyniósł on 83.870 (2016 – 114.174) jednostek, spośród których 65.314 (2016 – 63.439), czyli blisko 78% (2016 – 55%) pochodziło z preselekcji zbiorów (EO, dary, wymiana). Zmalała natomiast – do 18.556 (2016 – 50.735) – liczba zagospodarowywanych jednostek pochodzących z selekcji retrospektywnej zbiorów.

15. W wyniku zagospodarowywania druków zbędnych 10.035 (2016 – 10.226) jednostek przekazano bibliotekom systemu biblioteczno-informacyjnego UAM, a 33.645 (2016 – 35.078) innym celowym odbiorcom, zagospodarowując w ten sposób 43.680 (2016 – 45.304) jednostek, co stanowi 52,1% (2016 – 39,7%) ww. wpływów. Z pozostałych materiałów na aukcję skierowano 10.560 (2016 – 11.056) jednostek, na kiermasz 3.427 (2016 – 5.150), na makulaturę przekazano 24.470 (2016 – 47.250) jednostek. Na listę dubletów wpisano kolejnych 1.257 (2016 – 1.568) tytułów, spośród których odbiorcy wybrali 1.125 (2016 – 1.886) pozycji. Pozwala to ocenić zagospodarowanie druków zbędnych jako właściwe i racjonalne.

16. Wszystkie nowe wpływy wprowadzono do ksiąg inwentarzowych i rozliczono z Działem Ewidencji Majątku UAM w sprawozdaniach miesięcznych i rocznym. W roku 2017 zainwentaryzowano 24.189 (2016 – 29.650) jednostek. Z inwentarzy wykreślono 10.769 (2016 – 4.881) sygnatur wydawnictw zwartych oraz – w wyniku prowadzonej selekcji czasopism – 621 (2016 – 1.288) sygnatur wydawnictw ciągłych (4 tys. jednostek). Ogólny stan ilościowy zinwentaryzowanych zbiorów wyniósł:

Rodzaj materiałów	Stan na koniec 2016	2017		Stan na koniec 2017
		Nowe	Odpisane	
Książki	1.713.193	19.922	10.769	1.722.346
Czasopisma	631.448	3.477	4.000	630.925
Zbiory specjalne	503.549	790	-	504.339
RAZEM	2.848.190	24.189	14.769	2.857.610

V. ZBIORY SPECJALNE

1. Zgromadzono **1.920** (2016 – 2.417) **jednostek** zbiorów specjalnych. Szczegółowa struktura nabytków, według źródeł wpływu, przedstawiała się następująco:

Typ wydawnictwa	2016					2017				
	Kupno	EO	Wy- miana	Dary	Ogółem	Kupno	EO	Wy- miana	Dary	Ogółem
Rękopisy	31	-	-	4	35	22	-	-	3	25
Stare druki	27	-	-	2	29	59	-	1	27	87
Dok. muzyczne	163	107	3	39	312	122	183	2	14	322
Dok. kartograf.	135	203	-	5	343	146	128	-	1	275
Ikonografia	340	-	-	5	345	207	27	-	2	236
DŹS	19	-	-	735	754	21	-	-	698	719
Masoniki	3	-	17	52	72	11	-	15	38	64
Płyty muzyczne	67	246	-	-	313	89	44	-	-	133
Płyty DVD (filmy)	-	57	-	-	57	-	60	-	-	60
Audiobooki	-	157	-	-	157	-	-*	-	-	-
RAZEM	785	770	20	842	2.417	677	442	18	783	1.920

* audiobooki od 2017 roku zasilają Księgozbiór Wypożyczalni

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano niższe wpływy ze wszystkich źródeł, w tym także z najbardziej celowego, czyli kupna. Mimo ograniczonych środków finansowych, nadal aktywnie uczestniczono w aukcjach antykwarycznych oraz nabywano wartościowy materiał od osób prywatnych.

2. Opracowano 2.226 (2016 – 2.864) jednostek, w tym **2.129 jednostek zbiorów specjalnych** (pozostałe 97 to druki nowe z czytelní, pracowni i NZB), zwracając uwagę nie tylko na katalogowanie nowych wpływów, ale także na retrokonwersję starego zasobu.
3. Podobnie, jak w ostatnich latach, z przyczyn finansowych nie zlecano prac konserwatorskich firmom zewnętrznym, co – biorąc pod uwagę potrzeby w tym zakresie – jest zjawiskiem negatywnym. Prace te wykonywane były wyłącznie przez zespół Pracowni Restauracji Książki BU i – mimo ogromnych starań – zdołano naprawić jedynie niewielką część zabytkowych materiałów.
4. Pracownia Restauracji Książki wykonała na rzecz zbiorów specjalnych i opiekujących się nimi pracowni 360 (2016 – 170) różnych zabiegów konserwatorsko-introligatorskich, w tym: pełną konserwację 146 obiektów, konserwację zachowawczą 33 obiektów oraz 181 opraw i

napraw restauratorsko-introligatorskich. Stanowi to wyraźny wzrost w stosunku do roku poprzedniego.

5. W zakresie zbiorów należących do dawnego Narodowego Zasobu Bibliotecznego (określanego dziś przez nas umownie jako Regionalny Zasób Biblioteczny), podlegającego szczególnej ochronie sprawowanej przez pracowników Oddziału Zbiorów Specjalnych, wykonano szereg prac porządkowych oraz poddawano go intensywnej retrokonwersji.
6. Do księgozbiorów podręcznych Czytelni Zbiorów Specjalnych i Regionalnych (CZSiR) oraz poszczególnych Pracowni wprowadzono ogółem 2.074 (2016 – 2.595) nowe pozycje. Z Czytelni skorzystało **2.250** (2016 – 746) **czytelników**, którym udostępniono łącznie **2.135** (2016 – 1.627) **obiektów**, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu z rokiem 2016.
7. W ramach działalności informacyjnej pracowników Oddziału Zbiorów Specjalnych, nie licząc codziennych bezpośrednich zapytań i dyżurów pełnionych w CZSiR, sporządzono 284 duże kwerendy (dot. Pracowni: Rękopisów, Starych Druków, Zbiorów Muzycznych, Zbiorów Kartograficznych, Zbiorów Masońskich; w Pracowni Zbiorów Ikonograficznych – ze względu na specyfikę materiału – kwerendy nie są rejestrowane).

VI. OPRAWIANIE ZBIORÓW

1. Wzorem lat ubiegłych utrzymano zasadę opracowywania na bieżąco wszystkich wpływów nowych oraz retrokonwersji zbiorów aktywnych, wchodzących w skład księgozbioru podręcznego czytelni czy też zaliczanych uprzednio do Narodowego Zasobu Bibliotecznego (obecnie tzw. Regionalny Zasób Biblioteczny). W dalszym ciągu bardzo aktywnie współpracowano z **Centrum NUKAT (Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny)**, zarówno w zakresie przejmowania rekordów, jak i wprowadzania do współtworzonego katalogu centralnego rekordów i haseł opracowywanych w BU.
2. Do bazy w BU wprowadzono **22.787 rekordów bibliograficznych**, w tym 6.187 (2016 – 7.997) nowych (utworzonych) oraz 16.600 (2016 – 16.942) skopiowanych. W stosunku do ogólnej liczby opracowanych rekordów 73% (2016 – 68%) z nich zostało przejętych z katalogu centralnego NUKAT.

Rekordy bibliograficzne	2016				2017			
	Nowe	Skopio-wane	Ogółem	% kopio-wania	Nowe	Skopio-wane	Ogółem	% kopio-wania
Wyd. zwarte	5.838	15.137	20.975	72	4.475	15.256	19.731	77
Czasopisma	427	344	771	45	166	396	562	70
Zbiory specjalne	1.661	1.426	3.087	46	1.479	747	2.226	33
Dok. elektroniczne	6	6	12	50	6	20	26	77
Dok. audiowizualne	65	29	94	31	61	181	242	75
RAZEM	7.997	16.942	24.939	68	6.187	16.600	22.787	73

Ogólnie prace dotyczyły **27.821** (2016 – 29.065) **rekordów bibliograficznych**, z których 22.787 (2016 – 24.939) to rekordy nowe, a 5.306 (2016 – 4.126) – rekordy wtórne, czyli już istniejące w bazie BU UAM.

3. Do bazy wprowadzono **562** (2016 – 771) **rekordy bibliograficzne czasopism i wydawnictw ciągłych**, w tym 166 (2016 – 427) nowych i 396 (2016 – 344) skopiowanych, co oznacza, że przyjęto 70% (2016 – 45%) spośród wszystkich wprowadzonych rekordów. Szczegółowy zakres prac przedstawiał się następująco:

Zadanie	2016	2017
Rekordy nowe	427	166
Rekordy skopiowane	344	396
Zestaw	876	1.250
Zasób/egzemplarze dopisane	10.490	8.215

4. Pod względem rzeczowym opracowano 8.328 (2016 – 9.522) rekordów bibliograficznych. Skontrolowano i skopiowano (lub poprawiono) charakterystyki przedmiotowe w 10.761 (2016 – 14.071) rekordach przyjętych z katalogu NUKAT. Łącznie pracowano na **19.089** (2016 – 23.593) **rekordach**.

Rekordy bibliograficzne		2016		2017	
Opracowane przedmiotowo	Wyd. zwarte	8.395	9.522	6.888	8.328
	Zbiory specjalne	1.045		1.348	
	Dok. elektroniczne	6		2	
	Dok. audiowizualne	76		90	
Skontrolowane skopiowane		14.071		10.761	
RAZEM		23.593		19.089	

5. Utworzono łącznie (w BU i na potrzeby bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego UAM) **15.594** (2016 – 16.071) **hasła wzorcowe**, a **1.640** (2016 – 1.458) zmodyfikowano:

Rodzaj hasel	2016		2017	
	Nowe	Poprawione	Nowe	Poprawione
Formalne	9.299	1.209	8.331	1.160
Przedmiotowe	381	59	648	30
Przedmiotowo-rozwinięte	6.391	190	6.615	450
RAZEM	16.071	1.458	15.594	1.640

6. W ramach współpracy z bibliotekami systemu biblioteczno-informacyjnego UAM:
- wysłano do katalogu NUKAT po kontroli formalnej 6.757 (2016 – 6.292) oraz kontroli przedmiotowej 8.188 (2016 – 7.398) rekordów bibliograficznych książek oraz 89 (2016 – 105) rekordów czasopism – łącznie **15.034** (2016 – 13.795) **rekordy**;
 - utworzono dla ww. rekordów: 3.303 (2016 – 3.604) hasła formalne, 307 (2016 – 92) hasel przedmiotowych i 2.434 (2016 – 1.875) hasel przedmiotowych rozwiniętych – łącznie **6.044** (2016 – 5.571) **hasła**;
 - skopiowano 15.046 (2016 – 15.217) rekordów bibliograficznych i 8.392 (2016 – 8.016) hasła wzorcowe.
7. Uczestniczono w pracach zespołów i grup roboczych działających w Centrum NUKAT (Zespół Koordynacyjny NUKAT, Grupa Robocza ds. Standardów Bibliograficznych, Zespół

Konsultacyjny jhp KABA), a także w posiedzeniach Zespołu ds. Rozwoju Deskryptorów Biblioteki Narodowej.

VII. KONTROLA ZASOBU

1. W roku sprawozdawczym kontynuowano prowadzoną od wielu lat selekcję retrospektywną zbiorów, podyktowaną z jednej strony ciągłym zmniejszaniem się przestrzeni magazynowej, z drugiej – kolejnymi akcjami przemieszczania zbiorów z magazynów zewnętrznych. Przeprowadzono intensywną selekcję przeznaczonego do przeprowadzki księgozbioru w magazynie zastępczym mieszczącym się w budynku HCP przy ul. 28 Czerwca 1956 r. Uporządkowano zbiór czasopism przewiezionych uprzednio z Ciężenia. Od września 2017 roku kontynuowano także selekcję w magazynie BU, głównie w odniesieniu do czasopism posiadających archiwa elektroniczne, dalszych egzemplarzy ciągów scalonych, nieprofilowych, nieaktualnych i niewykorzystywanych w praktyce (np. z uwagi na język publikacji).
2. W wyniku prowadzonej selekcji czasopism, w ramach prac Zespołu ds. Selekcji Retrospektywnej, wyłączono ze zbiorów 785 (2016 – 1.223) tytułów wydawnictw ciągłych, a wskutek prac melioracyjnych – dalszych 128 (2016 – 170) tytułów. Łącznie ze zbiorów wyłączono **913** (2016 – 1.393) **tytułów czasopism**, przekazując je do Sekcji Zagospodarowania Druków Zbędnych.
3. Sprawdzono i uporządkowano 7.046 (2.743) tytułów książek, przeglądając **7.453** (2016 – 4.479) **egzemplarze**. Do retrokonwersji skierowano 2.748 (2016 – 3.475) jednostek, a 5.211 (2016 – 1.197) zostało wyselekcjonowanych. Sprawdzono 362 (2016 – 468) zakładki książek zagubionych, tzw. „zagubień”, przekazanych z Sekcji Skontrum.
4. W ramach bieżącej kontroli księgozbioru sprawdzono 78 tys. (2016 – 100 tys.) sygnatur, stwierdzając 265 (2016 – 97) zagubień. Spadek liczby sprawdzonych sygnatur w stosunku do roku ubiegłego spowodowany był przeprowadzaniem bardziej czasochłonnego i wymagającego większej uwagi **skontrum** wydawnictw seryjnych. Prowadzono szereg różnorodnych prac związanych z porządkowaniem zasobu oraz sprawdzano niezrealizowane (z powodu zagubienia) zamówienia czytelnicze (odnaleziono łącznie 221 książek). Wprowadzono do bazy komputerowej sygnatury książek wycofanych lub zagubionych, odnotowując ich 5.411, z czego 5.251 sygnatur pochodziło z selekcji retrospektywnej zbiorów.
5. Wykonując prace nad tradycyjnym (kartkowym) **katalogiem alfabetycznym** oraz jego wersją elektroniczną, usuwano karty książek poddawanych retrokonwersji, selekcji retrospektywnej lub zagubionych – i równolegle usuwano skany tych kart. Wyłączono 13.394 (2016 – 7.901) kart katalogowych i usunięto 10.165 (2016 – 8.889) skanów kart zdigitalizowanych. Analogiczne prace realizowane były przez pracowników Oddziału Opracowania w odniesieniu do **katalogu rzeczowego** (kartkowego i elektronicznego): wyłączono 1.095 (2016 – 2.383) kart oraz usunięto 1.051 (2016 – 2.290) skanów kart.
6. Prace w zakresie kontroli zasobu są wyrazem dbałości o jakość (dokładność i przejrzystość) informacji katalogowej. Mają one istotne znaczenie dla poprawy stopnia informacyjności

katalogu oraz stanu księgozbioru Biblioteki, wpływając na podniesienie poziomu obsługi bieżącej użytkowników.

VIII. PRZECHOWYWANIE I OCHRONA ZBIORÓW

1. W roku sprawozdawczym kontynuowano, zapoczątkowane w 2016 roku, przemieszczanie zbiorów z magazynów przy ul. 28 Czerwca 1956 r. do pomieszczeń w piwnicy pod wypożyczalnią oraz w byłym Collegium Historicum przy ul. Kościuszki. Do połowy roku przewieziono do nich ok. 190 tys. jednostek. W okresie wakacyjnym do byłego Collegium Historicum przeprowadzono także blisko 40 tys. jednostek zbiorów masońskich z Ciążenia.
2. W czerwcu – wskutek gwałtownych nawałnic – doszło do zalania części najstarszej, bardzo cennej kolekcji *Kaiser-Wilhelm-Bibliothek*: ucierpiało 4.637 jednostek posadowionych na 134 półkach w jednym z pomieszczeń byłego Collegium Historicum. Książki zostały przekazane do osuszenia zewnętrznej firmie specjalistycznej, a zalane pomieszczenie poddano dezynfekcji metodą ozonowania.
3. W październiku poddano osuszaniu i ozonowaniu także kondygnację „-1” w nowym magazynie, na której przechowywane są gazety, przywracając możliwość pełnej realizacji zamówień czytelniczych z tego poziomu.
4. Prowadzono regularne pomiary temperatury i wilgotności powietrza w magazynie bibliotecznym. Monitorowano warunki mikroklimatyczne w pomieszczeniach pod wypożyczalnią, zaadaptowanych na magazyn książek.
5. Przystosowano technicznie do udostępnienia **17.631** (2016 – 26.833) **jednostek** książek i czasopism. Do retrokonwersji przekazano 2.072 (2016 – 1.701) zamówionych pozycji.
6. W ramach ochrony zbiorów w Pracowni Restauracji Książki wykonano szereg prac, zabiegów i napraw. Przeprowadzono konserwację pełną **244** oraz zachowawczą **33 obiektów**, wykonano **284** (2016 – 373) oprawy i naprawy restauratorsko-introligatorskie.
W ramach zleceń zewnętrznych przeprowadzono m.in. konserwację: XIX-wiecznych tek z zasobów Biblioteki PTPN, dokumentów ze zbiorów Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie oraz rękopisów będących w posiadaniu Muzeum Okręgowego w Koninie.
7. Oprawiono łącznie **1.487** (2016 – 1.319) **jednostek** książek i czasopism. Przeprowadzono 33 (2016 – 70) naprawy bloków i opraw książkowych, wykonano 143 (2016 – 45) pudła, 529 (2016 – 1.151) teczek, 8 (2016 – 17) futerałów na zbiory, a także szereg innych zabiegów konserwatorsko-introligatorskich.
8. Dla UAM wykonano łącznie 134 obiekty, w tym: tuby do dyplomów, pudełka na medale, oprawy dyplomów HC, pudła na togi, te czki kartonowe, oprawy książek i ksiąg do kluczy.
9. Przeprowadzono dezynfekcję **36** (2016 – 46) **wsadów** w komorze próżniowej na potrzeby własne Biblioteki (8 wsadów, 545 obiektów) oraz – odpłatnie – dla podmiotów zewnętrznych (28 wsadów; 115 obiektów, 459 paczek).

IX. DIGITALIZACJA ZBIORÓW

1. Rozbudowywano własne zasoby elektroniczne, digitalizując szczególnie wartościowe zbiory tradycyjne. W roku sprawozdawczym Oddział Digitalizacji zmikrofilmował *Tygodnik Powszechny* z lat 2007-2015, wykonując 20 (2016 – 31) filmów, tj. 13.371 (2016 – 16.103) klatek mikrofilmowych oryginałów. Wykonano łącznie **8.464** (2016 – 20.005) **kserokopii** z mikrofilmów i oryginałów, odpowiednio: 141 (2016 – 206) i 8.323 (2016 – 19.799) sztuk. W ramach skanowania wykonano łącznie **191.821** (2016 – 141.034) **plików**, a także **13.177** (2016 – 13.539) **wydruków**.
2. Wymienione usługi, świadczone przez Oddział Digitalizacji, wykonywane były zarówno na potrzeby własne Biblioteki, jak i – odpłatnie – w ramach zleceń zewnętrznych.
3. W celu umieszczenia na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej zdigitalizowano 28 tytułów książek oraz 14 tytułów gazet i czasopism, czyli łącznie 36.367 (2016 – 72.545) plików.
4. Do **Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej** wprowadzono **10.905** (2016 – 11.951) **obiektów**, dzięki czemu na koniec roku sprawozdawczego łączna liczba publikacji wprowadzonych do WBC przez BU wyniosła **146.358**. Z zasobów tych skorzystano **1.078.510** (2016 – 1.607.336) **razy**.

X. UDOŚTĘPNIANIE ZBIORÓW

1. W roku sprawozdawczym w magazynie złożono **139.442** (2016 – 150.071) **zamówienia czytelnicze** (74.819 do wypożyczalni, 43.988 do czytelń oraz 5.825 do pracowni). Ogólna liczba zamówień – w porównaniu z 2016 rokiem – spadła o 7,1%, przy czym większy był spadek liczby zamówień do czytelń (o 13,6%), mniejszy przy zamówieniach składanych do wypożyczalni (o 3,3%).
2. Spośród złożonych zamówień zrealizowano ich **126.632** (2016 – 135.411), co oznacza, że wskaźnik zrealizowanych zamówień wyniósł 89,38% (2016 – 90,23%).
3. Liczba zamówień niezrealizowanych wyniosła 14.810 (2016 – 14.660), tj. 10,62% (2016 – 9,77%) złożonych. Z powodu wypożyczenia nie zrealizowano 10,09% (2016 – 9,22%) ze złożonych zamówień. Liczba zamówień niezrealizowanych z powodu stwierdzenia zagubienia spadła minimalnie do poziomu 0,53% (2016 – 0,55%).
Prowadzono działania na rzecz kontroli poprawności ustawienia księgozbioru, w ramach których sprawdzono **173 tys.** (2016 – 316 tys.) **sygnatur**. W roku sprawozdawczym trzykrotnie przeprowadzono akcję sprawdzania pozycji niedostępnych (637 sygnatur), odnajdując 374 książki, a 263 przekazując do Sekcji Skontrum.
4. W roku sprawozdawczym w BU zarejestrowało się **5.064** (2016 – 5.925) nowych **czytelników**, czyli o 14,5% mniej niż w roku ubiegłym:

Agendy BU	Liczba zarejestrowanych czytelników		Zmiany w %
	2016	2017	
Wypożyczalnia miejscowa	3.393	2.999	- 11,6
Czytelnie	2.160	1.702	- 21,2
Wypożyczalnia międzybiblioteczna	372	363	- 2,4
RAZEM	5.925	5.064	- 14,5

- Łączna liczba kont czytelniczych wyniosła na koniec 2017 roku **81.601** (2016 – 68.411). Liczba kont aktywnych w wypożyczalni wynosiła **14.295** (2016 – 17.714). Z tej liczby 86% stanowią konta studentów, doktorantów i pracowników naukowych UAM.
- W roku sprawozdawczym czytelnikom udostępniono **373.884** (2016 – 389.956) **jednostki**, co oznacza dalszy spadek o ponad 4% (2016 – spadek o 16,3%):

Agendy BU		Liczba udostępnień (w jedn.)				Zmiany w %
		2016		2017		
Wypożyczalnia miejscowa	Księgozbiór Wypożyczalni	90.682	214.010	75.607	189.708	- 11,4
	Magazyny biblioteczne	123.328		114.101		
Czytelnie	Księgozbiory podręczne	91.638	169.617	86.361	180.684	+ 6,5
	Magazyny biblioteczne	77.979		94.323		
Wypożyczalnia międzybiblioteczna	Zbiory BU	1.683	3.672	1.636	3.492	- 4,9
	Inne biblioteki	1.989		1.856		
RAZEM		389.956		373.884		- 4,12

W stosunku do 2016 roku odnotowano spadek o 16,7% liczby książek wypożyczanych z Księgozbioru Wypożyczalni, a z magazynu – o 7,5%. Zwiększyła się ogólna liczba udostępnień w czytelniach, przy czym w odniesieniu do zamówień z magazynów nastąpił wzrost o 21%, jakkolwiek o 5,8% zmalało wykorzystanie księgozbiorów podręcznych czytelni. Zmniejszyła się liczba udostępnień przez wypożyczalnię międzybiblioteczną: o 2,8% ze zbiorów BU i o 6,7% – z zasobów innych bibliotek.

- Pozostałe agendy Biblioteki (Czytelnia Zbiorów Specjalnych i Regionalnych, Księgozbiór Bibliologiczny) udostępniły w tradycyjny sposób 2.381 (2016 – 1.850) jednostek, co daje łącznie **376.265** (2016 – 391.806) rejestrowanych udostępnień i oznacza dalszy niewielki spadek o 3,97% (2016 – spadek 16,8%). Liczba ta nie obejmuje udostępnień zbiorów podręcznych czytelni w ramach tzw. swobodnego dostępu do półek.
- Wypożyczalnia przyjęła 191.314 (2016 – 217.942) zwrotów, z których 26.117 (2016 – 29.632), tj. 13,6% (2016 – 13,6%) stanowiły zwroty obciążone opłatami za nieterminowy zwrot książek.
- W roku sprawozdawczym zarejestrowano wysoki poziom wykorzystywania zasobów elektronicznych: **3.582.594** (2016 – 3.358.671) pobrane teksty, w tym:
 - 432.299 z zakupionych e-zasobów;
 - 1.078.510 z Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej

- 1.274.085 z Repozytorium AMUR;
- 797.700 z platformy czasopism PRESSto.

Wskazuje to na wzrost poziomu wykorzystania zasobów elektronicznych o 6,7% w stosunku do roku poprzedniego.

Łączna liczba udostępnień tradycyjnych i elektronicznych wzrosła o 5,5% i wyniosła **3.958.859** (2016 – 3.750.477).

- 10.** W wyniku selekcji księgozbioru dydaktycznego wypożyczalni usunięto 2.303 (2016 – 3.428) nieaktualne i zagubione podręczniki. Wprowadzono do niego 909 (2016 – 1.134) egzemplarzy (153 tytuły) nowości. Na koniec 2017 roku księgozbiór ten liczył **73.641** (2016 – 75.035) **jednostek**.

Wypożyczalnię odwiedziło **69.049** (2016 – 73.993) **osób**.

- 11.** Czytelnie (z wyjątkiem CZSiR oraz Księgozbioru Bibliologicznego) czynne były codziennie do godz. 20.00, w soboty – do 17.00, a w niedziele – do 13.00. Do godz. 22.00 (od poniedziałku do piątku) czynna była Czytelnia Nova (Czytelnia Komiksów i Gazet), która po godz. 20.00 obsługuje także czytelników z pozostałych agend Biblioteki. Przed i w okresie sesji egzaminacyjnych (zimowej i letniej) dwie czytelnie, wraz z całym parterem gmachu Biblioteki, były dostępne dla użytkowników do godz. 24.00 (w ramach tzw. *Nocnego Rendez-BU*).

- 12.** Do księgozbiorów czytelń wprowadzono łącznie 2.723 (2016 – 4.532) nowości, wycofując z nich 1.228 (2016 – 8.152) książek. Stan księgozbiorów podręcznych czytelń Oddziału Udostępniania na koniec 2017 roku wyniósł **26.753** (2016 – 25.136) **książek** i **373** (2016 – 273) **tytuły czasopism retrospektywnych** w 4.208 (2016 – 4.186) jednostkach. Udostępniano także **894 tytuły czasopism bieżących i gazet**.

Czytelnie odnotowały o 3,8% więcej odwiedzin niż w roku poprzednim, czyli **34.599** (2016 – 33.339) zarejestrowanych **czytelników**.

- 13.** Do Księgozbioru Bibliologicznego włączono 108 nabytków, a jego stan ilościowy wyniósł na koniec 2017 roku 3.447 pozycji. Skorzystały z niego ogółem 73 osoby, w tym 38 użytkowników zewnętrznych, wypożyczając łącznie 246 pozycji.

- 14.** Łączna liczba jednostek we wszystkich czytelniach BU (wliczając w to CZSiR oraz Księgozbiór Bibliologiczny), wyniosła **36.054** (2016 – 29.134). Ogółem z tych zasobów skorzystało **36.922 czytelników**.

XI. DZIAŁALNOŚĆ I USŁUGI INFORMACYJNE, PROMOCJA

1. W roku sprawozdawczym zdeponowano w repozytorium AMUR **4.049** (2016 – 2.586) **pozycji**, w tym 178 (2016 – 167) doktoratów, dzięki czemu łączna liczba obiektów osiągnęła **19.544** (2016 – 15.205).
2. Na platformie PRESSto zaimplementowano **22** (2016 – 10) **nowe tytuły** (łącznie jest ich **72**), opublikowano **4.840** (2016 – 2.559) **artykułów** czasopism.

3. Kontynuowano działania mające na celu zwiększanie widoczności zasobów **repozytorium AMUR i platformy PRESSto**. Obie bazy są zoptymalizowane pod względem wyszukiwarek naukowych, mają swoje profile w mediach społecznościowych (AMUR na Twitterze, PRESSto na Facebooku). W przypadku repozytorium monitorowany jest ruch na platformie, co jest ważne z punktu widzenia widoczności, ponieważ ok. 60% osób korzystających z zasobu repozytorium rozpoczyna wyszukiwania od Google. Zasoby obu platform są również widoczne w największych światowych wyszukiwarkach zasobów otwartych, np. BASE.
4. Redagowano polsko- i anglojęzyczną wersję strony www Biblioteki Uniwersyteckiej. W roku sprawozdawczym zarejestrowano **630.896 odwiedzin i 1.339.679 odsłon**. W grudniu 2017 zakończono współpracę z dotychczasowym webmasterem, firmą Barka Edytorstwo i Przetwarzanie Danych Barbara Karwasińska, a zadanie te przejął Oddział Informatyzacji BU.
5. W ramach **serwisu Ask a Librarian – Zapytaj Bibliotekarza** użytkownicy nadal mieli możliwość kontaktu z dyżurującym konsultantem bibliotecznym codziennie do godz. 23.00. Zarejestrowano i obsłużono 3.442 (2016 – ok. 3100) zapytania zgłoszone drogą mailową, telefonicznie, przez komunikator skype i na helpdesk. Pełniono także dyżury w **Informatorium BU**, które odwiedziło 2.349 (2016 – 3.117) osób.
6. We wszystkich komórkach organizacyjnych Biblioteki nadal na wysokim poziomie utrzymywała się liczba zapytań i informacji udzielanych drogą mailową, które nie podlegają dokładnej rejestracji.
7. Obsługiwano serwis elektronicznego zamawiania skanów materiałów ze zbiorów BU (**Zamów kopię** – aplikacja Libsmart Copy), w którym zarejestrowano i zrealizowano **1.882** (2016 – 1.373) **zamówienia** od użytkowników. Z uwagi na duże zainteresowanie utrzymano bezpłatne udostępnianie użytkownikom **4 skanerów**.
8. Sporządzano raporty analiz bibliometrycznych i cytowań pracowników naukowych UAM w oparciu o WOS, SCOPUS i Google Scholar. Przygotowują lub szkolą w tym zakresie pracownicy Oddziału Informacji i Transferu Wiedzy, zajmujący się informacją elektroniczną. Wykonano 6 raportów.
9. Przygotowywano kwartalne zestawienia dot. statystyk i analizy wykorzystania zasobów elektronicznych BU, które przekazywano na wydziały UAM, sygnalizując poszczególnym bibliotekom wydziałowym potrzebę większej liczby szkoleń lub promocji konkretnych zasobów.
10. Podejmowano działania mające na celu promocję elektronicznych źródeł informacji. Organizowano spotkania prezentujące oferty firm wydawniczych i narzędzia wyszukiwawcze, a także warsztaty i szkolenia z zakresu posługiwania się nimi w celu wyszukiwania informacji.
11. Wykonano 103 (2016 – 265) kwerendy biblioteczne i poszukiwania bibliograficzne z wykorzystaniem źródeł tradycyjnych oraz na podstawie baz danych.

12. Ofertę i usługi Biblioteki Uniwersyteckiej zaprezentowano podczas Targów Edukacyjnych 2017.
13. Redagowano i wgrywano treści wyświetlane na ekranach komunikacyjnych dla czytelników, zarządzano portalami dziedzinowymi na stronie www Biblioteki, bibliotecznym profilem na Facebook'u i kontem na Twitterze, a także profilem BU w Mobilnej Aplikacji Studenta UAM. Przygotowywano foldery, ulotki, zakładki, banery i inne materiały reklamowe.

XII. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I SZKOLENIOWA

1. Aktualizowano platformę e-learningowego **Centrum Edukacyjnego Biblioteki Uniwersyteckiej** (zgodnie ze Strategią Edukacyjno-Szkoleniową BU), oferując szeroki wachlarz zajęć dydaktycznych, wykładów, kursów i warsztatów – zarówno cyklicznych, jak i jednorazowych, uruchamianych w zależności od zainteresowania oraz na życzenie odbiorców.
2. Realizowano kurs e-learningowy *Edukacja informacyjna i źródłowa* (Przysposobienie biblioteczne), który dostępny jest na platformie Moodle 3.22 dla studentów studiów licencjackich. W roku sprawozdawczym wprowadzono 21 kursów dla studentów studiów dziennych i zaocznych przy wydziałach UAM na nową instancję Moodle 3.22+. Dostosowano kurs dla osób z dysfunkcją wzroku (*Edukacja Informacyjna i Źródłowa Bez Barrier*).
3. Szkolenia z zakresu informacji elektronicznej przeprowadzono dla następujących grup użytkowników:
 - studenci UAM – 165 osób/64 godziny, w tym studenci zagraniczni (16 osób/5 godzin);
 - doktoranci UAM – 94 osoby/48 godzin;
 - pracownicy naukowcy UAM – 81 osób/8 godzin;
 - inni pracownicy UAM – 3 osoby/4 godziny;
 - uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – 157 osób/12 godzin.Łącznie szkoleniami objęto **500** (2016 – 765) **osób**, przeprowadzając **136** (2016 – 781) **godzin zajęć**.
4. W listopadzie 2017 roku rozpoczęto działania mające na celu wdrożenie **identyfikatora ORCID** dla pracowników UAM. We współpracy z Uniwersytecką Sekcją Filmową przystąpiono do tworzenia cyklu filmów szkoleniowych z tego zakresu.
5. Rozpoczęto realizowanie prac związanych z badaniami satysfakcji użytkowników BU oraz analizą ich potrzeb szkoleniowych.
6. W ramach szkoleń wewnętrznych w roku sprawozdawczym odbyły się:
 - szkolenie wewnętrzne dla nowo przyjętych pracowników systemu biblioteczno-informacyjnego UAM – objęło jedną osobę i miało charakter indywidualny;
 - cykl szkoleń dla konsultantów realizujących dyżury w ramach usługi *Ask a Librarian*;
 - warsztaty dla liderów bibliotek wydziałowych z zakresu opracowania formalnego, przedmiotowego, opracowania czasopism i wydawnictw ciągłych;
 - lektoraty wewnętrzne (dla pracowników BU) z języka angielskiego i francuskiego.

7. Zorganizowano i przeprowadzono warsztaty repozytoryjne dla bibliotekarzy z innych uczelni (KUL i UP w Lublinie, SGH w Warszawie, AWF w Poznaniu).
8. Organizowano cykliczne zebrania naukowe i spotkania promocyjne dot. m.in.: prezentacji wyników badań własnych pracowników Biblioteki, relacji z pobytów na konferencjach, wyjazdów zagranicznych, zagadnień dot. problemów współczesnego bibliotekarstwa i ich przełożenia na praktykę BU, wykłady okolicznościowe towarzyszące prezentowanym wystawom, warsztaty i szkolenia.
9. Pracownicy BU prowadzili zajęcia dla słuchaczy studiów I i II stopnia oraz podyplomowych zarówno w UAM, jak i innych uczelniach (WSUS, WSB, Ośrodek Doksztalcania Nauczycieli Uni-Terra).
10. W ramach Uniwersytetu Otwartego UAM zgłoszono kilka różnotematycznych kursów, spośród których realizowany był jeden.

XIII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I NAUKOWO-BADAWCZA

1. W roku 2017 ukazały się następujące wydawnictwa własne BU:
 - *Biblioteka*, nr 21(30), Poznań 2017 – rocznik naukowy, znajdujący się na liście czasopism punktowanych MNiSW (8 pkt.); zawartość dostępna jest w bazie BazHum, streszczenia odnotowane w międzynarodowej bazie danych The Central European Journal of Sciences and Humanities, a rocznik indeksowany jest w IC Journal Master List oraz w DOAJ (Directory of Open Access Journals);
 - *Zeszyty Komiksowe: „Tekst i obraz”*, nr 23, 2017; „Nowe pokolenie polskich twórców komiksu”, nr 24, 2017 – czasopismo naukowe współwydawane z Fundacją Instytut Kultury Popularnej;
 - *Atlas Jerzy, Bułgarzy w Nadzowiu – zapomniana diaspora*, Poznań 2017, ss. 157.
2. Biblioteka wysyła egzemplarze obowiązkowe swoich wydawnictw do uprawnionych bibliotek oraz prowadzi ich sprzedaż – internetową (E-księgarnia BU), tradycyjną (okolicznościowe stoiska, kiermasze, targi książki) oraz dzięki współpracy z księgarniami.
3. W roku sprawozdawczym Biblioteka Uniwersytecka była organizatorem konferencji „Troska i okrucieństwo”, a także ogólnopolskiej konferencji naukowej „Biblioteka naukowa – czy jeszcze naukowa?”. We współpracy z Instytutem Historii UAM zorganizowano również konferencję studencko-doktorancką „Gra w historię, historia w grach” oraz włączono się organizacyjnie w przygotowania odbywającej się w BU międzynarodowej konferencji informatyków organizowanej przez WMiI UAM.
4. Spośród pracowników BU 13 osób uczestniczyło w konferencjach krajowych, wygłaszając 16 referatów, a 6 osób – w konferencjach zagranicznych, na których zaprezentowano 3 referaty i jeden poster. Łącznie w konferencjach uczestniczyło **47** (2016 – 48) **osób**, wygłaszając **19** (2016 – 29) **referatów**, a jedna osoba dwukrotnie przewodniczyła sesjom.

5. W roku 2017 pracownicy Biblioteki zrealizowali **12** (2016 – 10) **wyjazdów zagranicznych** (9 indywidualnych i 3 zbiorowe), w tym – poza udziałem w konferencjach i wyjazdami wynikającymi z umów o współpracy – 2 osoby prowadziły badania bibliograficzne i terenowe, a 4 osoby brały udział w polsko-szwedzkim projekcie dot. badań księgozbiorów poznańskich ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Uppsali.
6. W roku sprawozdawczym pracownicy BU opublikowali: 2 książki, 4 artykuły w czasopismach z listy B, 4 publikacje w czasopismach zagranicznych, 8 rozdziałów w monografiach, 7 artykułów w czasopismach nierecenzowanych, a także przygotowali 2 redakcje książek i jedną redakcję czasopisma, co daje łącznie **28** (2016 – 35) **publikacji**. Napisano 10 recenzji wydawniczych.
7. Pracownicy Biblioteki uczestniczą w pracach rad, komisji, zespołów itp. oraz instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych, kulturalnych, społecznych, międzynarodowych.
8. Biblioteka w dalszym ciągu koordynowała, prowadzony pod egidą Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, ogólnopolski projekt badawczy *Analiza Funkcjonowania Bibliotek Naukowych*, który w praktyce realizował międzybiblioteczny Zespół ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych. Przygotowano ankietę za rok 2017, wraz z bibliografią prac dotyczących tego projektu.
9. Pracownicy BU realizowali w 2017 roku **3 granty z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki** (na 5 przygotowanych i złożonych wniosków) oraz **1 grant z Działalności Upowszechniającej Naukę z MNiSW**.
10. W ramach rozwoju zawodowego i podnoszenia kompetencji 6 osób ukończyło studia podyplomowe, a 5 odbywało zaoczne studia I lub II stopnia. Pracownicy brali udział w licznych warsztatach i szkoleniach, w tym 11 osób (kadra zarządzająca BU) uczestniczyło w szkoleniu „Kierownik kształtujący zespół”, realizowanym przez zewnętrzną firmę szkoleniową. Na lektoraty językowe (angielski, francuski, rosyjski) uczęszczało 20 osób. Pan Rafał Wójcik uzyskał stopień doktora habilitowanego w zakresie literaturoznawstwa przyznany na WFPiK UAM.

XIV. WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM

1. Włączając się w realizację tzw. trzeciej misji Uniwersytetu na rzecz społeczności lokalnej, zorganizowano łącznie **110** (2016 – 120) różnego typu **wydarzeń**, w których uczestniczyły **10.574** (2016 – 11.369) **osoby**.
2. Porównywalnie do roku poprzedniego, zorganizowano **7 wystaw dużych** (hol BU) oraz **19 mniejszych** (Galeria BU, Artkorytarz, E-centrum), w których otwarciu (bądź finisażu) uczestniczyło 840 osób.
3. Odbyło się **11 promocji książek i spotkań autorskich**, w tym m.in. z podróżnikiem i polarnikiem Markiem Kamińskim, a także promocja książki *Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu* autorstwa Artura Jazdona i Jakuba Skuteckiego (Wydawnictwo Miejskie Poznania, seria: Zabytki Poznania).

4. Najwięcej wydarzeń przygotowano w ramach obchodów XIV Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek (wykłady, wystawy, promocja książki, zwiedzanie Biblioteki, prezentacja zbiorów, imprezy komiksowe, kiermasz, koncert). Odbywały się następujące imprezy cykliczne: Poznański Przegląd Książki Naukowej, Rocznicowe Czytania, wierszYstawka, Akcja (anty)walentynkowa "Na Krechę", Dzień Bajki i Baśni, Gra Miejska, Tydzień Zakazanych Książek, Tydzień Otwartej Nauki, Międzynarodowe Zaduszki Poetyckie. Realizowano regularne wykłady i prelekcje w ramach Poznańskiej Dyskusyjnej Akademii Komiksu oraz spotkania członków Dyskusyjnego Klubu Książki.
5. W Bibliotece odbyło się szereg cyklicznych wydarzeń komiksowych: Dzień Darmowego Komiksu, Dzień Batmana, Comics Wars, 24 Hour Comics Day i Dzień Superkobiet. Obwoźna Czytelnia Komiksów uczestniczyła (na zaproszenie organizatorów) w najważniejszych ogólnopolskich imprezach cyklicznych, takich jak: Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier w Łodzi, Pyrkon w Poznaniu, Gostkon w Gostyniu, Festiwal Komiksowa Warszawa, Targi Hobby w Poznaniu. W ramach współpracy ze szkołami w Bibliotece i poza nią prowadzono lekcje komiksowe.
6. Uczestniczono aktywnie w: Poznańskich Targach Książki Naukowej i Popularnonaukowej, Poznańskim Festiwalu Nauki i Sztuki, Nocy Muzeów, Nocy Naukowców, Dniach Otwartych Funduszy Europejskich, Festiwalu Kryminału Granda. Współpracowano z: Parlamentem Samorządu Studentów, Kolorowym Uniwersytetem, Kolorowym Uniwersytetem Plus, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Poznańskim Centrum Świadczeń.
7. We współpracy z Fundacją KulturAkcja w Poznaniu realizowano projekt *StudentoBUS-ruszaj z nami w stronę sukcesu!*, w ramach którego zorganizowano cztery spotkania z młodymi twórcami i działaczami społecznymi. Regularnie organizowane były spotkania z grami planszowymi „W Bibliotece wszystko Gra!”, prowadzono Anglojęzyczną grupę czytelniczą.
8. Swoje spotkania w BU odbywały: Klub Debat Uniwersyteckich, Stowarzyszenie Polonia Italia, Związek Literatów Polskich, Klub Jagielloński. Udostępniano salę wykładową i wybrane czytelnie (CZSiR, Czytelnia Komiksów i Gazet) na zajęcia dydaktyczne ze studentami prowadzone zarówno przez pracowników BU, jak i wykładowców z UAM.
11. Oprowadzono 15 (2016 – 16) zorganizowanych grup (łącznie 388 osób) zwiedzających gmach i poznających zasoby BU. Przyjęto 5 wizyt gości lub delegacji zagranicznych.
12. Praktykę zawodową, połączoną z wolontariatem, w Pracowni Zbiorów Masońskich Oddziału Zbiorów Specjalnych odbyła jedna osoba. W Oddziale Digitalizacji jedna osoba odbyła uczniowską praktykę zawodową (związaną ze zdobywanym zawodem fototechnika).

XV. INFORMATYZACJA I SYSTEM BIBLIOTECZNO-INFORMACYJNY

1. Działania związane z informatyzacją, dość rozproszone w pierwszej połowie roku, zostały (od września 2017 roku) scentralizowane, co umożliwiło skoncentrowanie, w ramach jednej przeobrażonej jednostki, całość obsługi informatycznej (systemowej i sprzętowej) Biblioteki.

2. W ramach administrowania systemem bibliotecznym Horizon w BU i bibliotekach sieci biblioteczno-informacyjnej UAM: instalowano i konfigurowano klienta systemu na stanowiskach bibliotecznych oraz wprowadzano stosowne zmiany konfiguracyjne w systemie i w bazie danych; kontrolowano poprawność wykonania procesu końca dnia, wysyłania przypomnień o zwrocie książek i monitów do czytelników, drukowania zamówień magazynowych; tworzono comiesięczne wykazy wpłat czytelników z tytułu zdalnych zapisów i aktywacji kont.
3. Przygotowywano zestawienia wybranych danych i statystyk zbiorczych oraz opracowywano analizy dla różnych jednostek organizacyjnych BU i bibliotek wydziałowych.
4. Czuwano nad sprawnym funkcjonowaniem programów i aplikacji okołosystemowych w BU i bibliotekach wydziałowych. Obsługiwano biblioteczny serwer intranetowy bu-211, kontrolując i rozwiązując problemy z codziennym importem danych z Horizonta, generowaniem ksiąg inwentarzowych dla BU i zestawień inwentaryzacyjnych dla Kanclerza UAM. Administrowano stroną www Biblioteki i bazą systemu rejestracji czasu pracy.
5. Zaprojektowano i wdrożono zmiany we wprowadzonej w 2016 roku procedurze obiegu książek opracowywanych w BU, porządkując tym samym proces ich inwentaryzacji i rozliczeń, zmniejszając pole błędów oraz zwiększając kontrolę nad przepływem materiału.
6. Prowadzono prace koordynujące i kontrolujące sprawne współdziałanie systemu Horizon z oprogramowaniem Virtua w ramach współpracy BU z katalogiem centralnym NUKAT, dbając o poprawny import danych oraz modyfikację i aktualizację niezbędnych do tego programów.
7. Administrowano platformą czasopism elektronicznych PRESSto, wykonując szereg związanych z nią prac, w tym m.in: deponowano artykuły, sprawdzano je w systemie antyplagiatowym, generowano pliki do POL-indexu. Nadawano i aktywowano numery DOI, opatrując nimi 4.840 (2016 – 1.700) artykułów czasopism wydawanych w UAM.
8. Wgrywano nowe kursy na uniwersytecką platformę e-learningową Moodle, nadawano uprawnienia prowadzącym, dokonywano zmian ustawień logowania użytkowników.
9. Administrowano aplikacjami posadowionymi na zewnętrznych serwerach hostingowanych, systemem rezerwacji stanowisk komputerowych (PC Reservation) i obsługi drukowania dla czytelników (LPT One). Konfigurowano dostęp do uniwersyteckiej sieci bezprzewodowej eduroam.
10. Zakupiono 25 (2016 – 25) komputerów, w związku z koniecznością dostosowania używanego sprzętu do wymagań systemu Windows 10.
11. Współpracowano z Centrum Zarządzania Siecią i Projektami Informatycznymi UAM, Poznańską Fundacją Bibliotek Naukowych (administratorem serwera systemu Horizon) oraz firmą Informa (administratorem bazy danych systemu Horizon).
12. Sprawowano nadzór merytoryczny oraz techniczny nad bazą danych i oprogramowaniem dla projektu *Analiza Funkcjonowania Bibliotek Naukowych*. Administrowano dostępną dla

bibliotek poznańskich wspólną bazą druków wielkopolskich z lat 1801-1914 oraz dostępną dla bibliotek wielkopolskich Bazą Dokumentów Życia Społecznego.

13. Na koniec roku sprawozdawczego baza systemu Horizon liczyła:

	2014	2015	2016	2017
Opisy bibliograficzne	840.413	876.476	911.040	949.771
Pozycje	1.958.719	2.031.356	2.116.144	2.189.582

14. Pod koniec 2017 roku podjęto działania zmierzające do zakupu ogólnouczelnianego systemu zarządzania nauką typu CRIS (Current Research Information System), integrującego i zwiększającego widoczność dorobku naukowego pracowników UAM.

XVI. ARCHIWUM BU

1. Na bieżąco przejmowano akta z komórek organizacyjnych Biblioteki, przeprowadzano brakowanie akt oraz ich przekazywanie do Archiwum Państwowego w Poznaniu.
2. Wykonano następujące prace:
 - opracowano 15 (2016 – 31) nowych jednostek archiwalnych akt ogólnych oraz 8 (2016 – 8) jedn. archiwalnych akt osobowych;
 - wykonano 14 (2016 – 28) kwerend;
 - udostępniono 123 (2016 – 146) jedn. archiwalne;
 - przygotowano skorowidze archiwalne dla 17 teczek akt.

Sprawozdanie sporządziła:
dr Małgorzata Dąbrowicz
Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej